

Затверджено Вченою радою
ОНУ імені І.І. Мечникова
від "20" грудня 2016 р. № 4

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Економіко-правовий факультет
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

"ЗАТВЕРДЖУЮ"
Проректор з науково-педагогічної роботи
В. М. Хмарський
" 20 " р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІКА РОЗВИТКУ

Рівень вищої освіти: третій (доктор філософії)

Спеціальність: 051 «Економіка»

2019 рік

Розробник:

к.е.н., доцент Доленко Л.Х.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри економіки та підприємництва

Протокол № 1 від “28” серпня 2019 року

Завідувач кафедри

проф. Горняк О. В.

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією (НМК) економіко-правового факультету:

Протокол № 1 від 28 серпня 2019 року

Голова НМК

(Масін В. М.)

ВСТУП

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчального курсу – поглибити знання здобувачів у засвоєнні ними основних проблем сучасної економіки, розкрити методологічні принципи аналізу, оволодіння якими надасть змогу вивчити існуючі концепції економіки розвитку і провести власні дослідження економічного зростання в умовах глобальних трансформацій, нестабільності та невизначеності.

Об'єкт вивчення – економіка розвитку.

Предмет – теоретичні і практичні аспекти становлення економіки розвитку в різних країнах за допомогою різних моделей.

В результаті вивчення даної навчальної дисципліни аспірант повинен

знати:

- моделі економічного зростання;
- методологічні принципи аналізу економіки розвитку в різних концепціях;
- кейнсіанської і неокейнсіанської моделі економічного зростання;
- неокласичні моделі розвитку;
- інституціональні моделі економіки розвитку;
- ліворадикальні теорії економіки розвитку;
- нові тенденції в економіці розвитку;
- нові теорії і моделі економічного зростання;
- сутність дуалізму в сучасній економіці розвитку;
- роль аграрних реформ у економіці розвитку.

вміти:

- проводити порівняльний аналіз моделей економічного зростання;
- застосовувати методологічні принципи до аналізу економіки розвитку в різних концепціях;
- визначати слабкі та сильні сторони кейнсіанських та неокейнсіанських моделей економічного зростання;
- застосовувати неокласичні моделі до аналізу економічного розвитку;
- визначати особливості інституціональних моделей економіки розвитку;
- розкривати особливості ліворадикальних теорій економіки розвитку;
- визначати нові тенденції в економіці розвитку;
- проводити порівняльний аналіз нових теорій і моделей економічного зростання;
- розкривати сутність дуалізму в сучасній економіці розвитку;
- визначати роль аграрних реформ в економіці розвитку та аналізувати наслідки їх проведення.

В ході вивчення даної дисципліни формуються такі компетенції:

- загальні міжособисті :

- здатність до критики та самокритики;
- міжособистісні навички та вміння.

- системні:

- знання історії розвитку та сучасного стану наукових знань;
- здатність ефективно використовувати сучасну методологію наукового пізнання та новітні методи наукових досліджень;
- формування системного наукового світогляду;
- здатність до навчання, саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя.

- інструментальні:

- здатність до аналізу і синтезу;
- усне та письмове представлення і обговорення результатів своєї наукової роботи англійською мовою

- фахові загальні:

- дослідницькі навички і уміння;
- ініціювати, організовувати та проводити комплексні та теоретичні експериментальні дослідження в галузі науково-дослідницької та інноваційної діяльності, які приводять до отримання нових знань;
- усна та письмова презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою;
- застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності;
- загальний культурний кругозір.

- фахові спеціальні:

- здатність критично аналізувати теоретичні моделі інституціональних змін, досліджувати процеси інституціональних змін у реальній економіці, формувати механізми їх реалізації у відповідності до особливостей економічного розвитку;
- здатність до науково-професійного обґрунтування кон'юктурної динаміки економічного розвитку в контексті розробки і реалізації економічної політики на різних рівнях економічної системи.
- здатність критично аналізувати теоретичні концепції розвитку, досліджувати форми, напрями та рівні економічного розвитку, прогнозувати тенденції економічного розвитку та надавати практичні рекомендації щодо змін у структурі економіки.
- здатність ініціювати створення нових інститутів у підприємницькому секторі, виявляти проблеми їх становлення і розвитку, надавати рекомендації щодо забезпечення їх ефективності.
- здатність самостійно формувати бачення глобального економічного простору, його трансформації, протиріч і наслідків щодо розробки стратегій структурної модернізації соціально-економічного розвитку в контексті удосконалення економічної політики в умовах забезпечення сталого розвитку.

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовний модуль I.

Моделі економічного розвитку

Тема 1. Кейнстiанські моделі економічного зростання.

Теорія відсталості та некейстiанські моделі економічного зростання. Концепція переходу до само підтримуючого зростання. Теорія «великого поштовху». Модель економічного розвитку з двома дефіцитами.

Тема 2. Неокласичні моделі розвитку.

Модель з надлишковою пропозицією праці. Модель розвитку дуалістичної економіки.

Тема 3. Інституціональні моделі економіки розвитку.

Інституціональні програми модернізації. Методологічні передумови. «Азіаська драма» Г. Мюдуаля. Роль людського капіталу. Неінституціональний підхід Концепція Е. де Сото.

Тема 4. Ліворадикальні теорії економіки розвитку.

Аналіз закритої економіки. Відкрита економіка та її розвиток. Концепція нееквівалентного обліку А. Емануеля. Нагромадження в світовому масштабі за С. Аміном. Мир – системний аналіз І. Валерстайна.

Змістовний модуль II

Нові тенденції в економіці розвитку

Тема 5. Нові теорії та моделі зростання.

Модель Р. Солоу і спроби її застосування до країн, що розвиваються. Менкью – Ромер – Уейл: тестування моделі Солоу. Розширення моделі Солоу з урахуванням нагромадження людського капіталу. Людський капітал, як фактор економічного зростання. Модель Лукаса. Модель Менкью – Ромера – Уейла. Роль освіти в економіці розвитку.

Тема 6. Дуалізм в сучасній економіці розвитку.

Урбанізація як форма поглиблення дуалізму. Модель внутрішньої імміграції М. Тодаро. Аграрні реформи та їх роль у подоланні дуалізму. Роль аграрних реформ у подоланні бідності в Індії. Аграрна реформа і сільськогосподарське зростання в Китаї. Комплексний розвиток села і його вплив на економіку розвитку.

3. Рекомендована література

Базова

1. Алле М. Глобализация: разрушение условий занятости и экономического роста. Эмпирическая очевидность: Пер. с фр. – М., 2003.
2. Анилионис Г.П., Зотова Н.А. Глобальный мир единый и разделенный. Эволюция теорий глобализации. – М., 2005.
3. Білорус О.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін. Глобальні трансформації і стратегії розвитку. – К., 1998.
4. Вачурин В.А. Синергетика эволюции современного общества. – Луганськ, 2005.

5. Вебер М. История хозяйства. Город: Пер.с нем. – М., 2001.
6. Гальчинський А.С. Глобальні трансформації: концептуальні альтернативи, методологічні аспекти. – К., 2006.
7. Економічний розвиток України: інституціональне та ресурсне забезпечення/ Відп.ред.С.І.Пироксов, В.М.Трегобчук. – К., 2005.
8. Європейський вектор економічного розвитку: Зб. наук. пр./ За заг.ред. А. О. Задої, В.М.Тарасевича. – Дніпропетровськ, 2005.
9. Майєр Д.М., Раух Д.Е., Філіпенко А.С. Основні проблеми економіки розвитку. – К.,2003.
- 10.Мировая экономика и глобальные тенденции за 100 лет/ Под ред. И.С.Королева. – М., 2003.
- 11.Мэнкью Г.Н. Экономика: Пер.с англ.. – СПб., 1999.
- 12.Поланьї К. Великая трансформация. Политические и экономические истоки нашего времени: Пер. с англ., – СПб., 2002.
- 13.Рогач О.І., Шнирков О.І. Транснаціоналізація світового господарства та перехідні економіки. – К., 1999.
- 14.Світова економіка: Підручник/ С.Філіпенко, В.С.Будкін, О.І.Рогач та ін. – К., 2007.
- 15.Стігліц Дж. Глобалізація та її тягар: Пер.з англ. – К., 2003.
- 16.Україна: стратегічні пріоритети. Аналітичні оцінки. - 2005./За ред. О.С.Власюка. – К., 2005.
- 17.Филипенко А.С. Экономическое развитие: Цивилизационный поход. – М., 2002.
- 18.Філіпенко А.С. Економічний розвиток. Європейський концепт. – К., 2001.
- 19.Філіпенко А.С. Глобальні форми економічного розвитку. Історія і сучасність. – К., 2007.
- 20.Горняк О.В. Международные экономические отношения . Курс лекций. Одесса. 1998. 164с.
- 21.Горняк О.В., Прокоф'єва Г.С. Порівняльний аналіз концепцій дослідження економічного розвитку.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік

5. Засоби діагностики успішності навчання

Поточне оцінювання усних відповідей та письмових завдань, завдань, що виносяться на самостійне опрацювання, оцінювання індивідуальних науково-дослідних завдань; підсумковий тест.

Оцінювання знань здобувачів повинно сприяти реалізації низки завдань, зокрема:

- підвищення мотивації здобувачів до системного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;

- відповідність переліку, форм, та змісту контрольних заходів вимогам КМСОНП;

- відкритість контролю, яка базується на ознайомленні здобувачів на

початку вивчення дисципліни переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;

- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується виконанням індивідуальних завдань із застосуванням модульної системи оцінювання;

- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів, розвитку їх творчого мислення, та підвищення ефективності навчального процесу.